

INFOTEHNOLOOGIA ETTEVÖTTES

Küsimustiku 1357 täitmise juhend

Riikliku statistika küsimustikuga kogutakse andmeid statistikatöök „Infotehnoloogia ettevõttes“ , mille eesmärk on saada teavet infotehnoloogia- ja telekommunikatsioonivahendite kasutamise kohta ettevõtetes. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kasutab andmeid infoühiskonna arengutaseme hindamisel, poliitika kujundamisel ja mitmesuguste meetmete väljatöötamisel. Euroopa Liidu (EL) määrusega kehtestatud küsimustikus „Infotehnoloogia ettevõttes“ („Community Survey on ICT usage and e-commerce in enterprises“) kasutatakse EL-i riikides ühtset meetodikat, et andmed oleksid rahvusvaheliselt võrreldavad.

Küsimustiku „Infotehnoloogia ettevõttes 2022. aasta“ koos juhenditega leiab Statistikaameti veebilehelt www.stat.ee rubriigist „Esita andmeid“ > „Küsimustikud“, kui sisestada kood 13572022. Andmete esitamiseks palume kasutada e-keskkonda eSTAT aadressil <https://estat.stat.ee/>. Lisateavet küsimustiku esitamise ja täitmise kohta saab telefonil 625 9300 või e-posti aadressil klienditugi@stat.ee.

Klõpsates ekraanil menüüribal „Abi“, leiate **eSTAT-i kasutamise ja toimimise juhised**. Küsimustiku esitamiseks vajutage nuppu „**Kontrolli küsimustikku**“, mis käivitab kontrollid. Vigade ilmnmisel saab neid parandada. Võimalikud vigased näitajad on märgitud tähisega „?“ . Küsimärgi alt leiate kontrollitud väärtuse ja selgitava teksti. Kui olete andmed esitanud ja vead parandanud, klõpsake küsimustiku lõpus olevat nuppu „**Kinnitan**“.

Statistikatöö „Infotehnoloogia ettevõttes“

Tegemist on statistikatöoga, mida tehakse kord aastas. Küsimustik koosneb põhiliselt lihtsatest jah-/ei-tüüpi või hinnangut nõudvatest küsimustest. Andmeid kogutakse veebipõhise e-andmete esitamise kanali eSTAT kaudu. Küsimustiku „Infotehnoloogia ettevõttes“ (kood 1357) võiks soovitatavalt täita **ettevõtte IT valdkonna eest vastutav isik**, raamatupidaja saab lisada vaid paar arvnäitajat. Palume täitmisel vaadata ka mõistete selgitusi. Küsimustik on vastajale iseseisvaks täitmiseks, sisaldades juhiseid ja kontrolle.

Ettevõtte üldandmete muutumisest palume Statistikaametit kindlasti teavitada (telefonil 625 9300 või e-posti aadressil klienditugi@stat.ee).

Teie andmete õigsus tagab statistilise info tõepärasuse.

Andmete avaldamine

Statistika avaldamise aegadest teavitab avaldamiskalender, mis on tarbijale kättesaadav Statistikaameti veebilehel. Iga aasta 1. oktoobril ilmuvad avaldamiskalendris järgmise aasta statistika andmebaasi, pressiteadete, avalike andmefailide, IMF-i põhinäitajate ja väljaannete avaldamise ajad (väljaannete korral ilmumiskuu).

Andmed avaldatakse statistika andmebaasis <https://andmed.stat.ee/et/stat> valdkonna „Majandus“ alamvaldkonnas „Infotehnoloogia ja side“.

Küsimustikus kasutatavad tähised, mõisted ja selgitused

„X“ tähistab eSTAT-is lahtreid, mida ei pea täitma.

Jälgige, et oleksite küsimustikku täites õige lahtri peal. Küsimustiku väljadel on rakendatud loogilisi (aritmeetilisi) kontrolle, et vältida vigu andmete sisestusel. Kui mõnes lahtris on Teie sisestatud andmetes viga, ilmub selle kohta veeteade. Mõned read on eeltäidetud eelmise aasta andmetega.

Raskete vigadega küsimustikku ei saa kinnitada ega esitada.

Küsimustik koosneb 7 moodulist.

- A. INTERNETI KASUTAMINE
- B. E-KAUBANDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtted)
- C. IKT SPETSIALISTID JA IT-ALASED OSKUSED
- D. IKT TURVALISUS
- E. ROBOOTIKA
- F. IKT JA KESKKOND
- G. KÜSIMUSTIKU TÄITMISEKS KULUNUD AEG

Üldised mõisted ja selgitused

Mõiste	Selgitus
Arvutid	Arvutid on personaalarvutid, kaasaskantavad arvutid (süle- ja tahvelarvutid) pihuarvutid ja nutitelefonid. Arvutite kasutamise all ei peeta silmas arvutite omamist. Arvuti võib kuuluda ettevõttele, olla liisitud või kuuluda mõnele teisele ettevõttele.
Tööga hõivatud isikud	Tööga hõivatud isikud on kõik ettevõtte töötajad, olenemata nende töönädala pikkusest: ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; täis- või osaaajatöötajad; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt); ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt); hooajatöötajad, praktikandid ja kodustöötajad; töövõtulepinguga töötavad isikud. Tööga hõivatud isikute hulka ei arvata teiste ettevõtete töötajaid, kes tegutsevad kõnealuses ettevõttes, täites selle tellimusi, samuti pikka aega töölt puuduvaid isikuid (lapsehoolduspuhkusel ja ajateenistuses viibijad jt).
IKT-spetsialistid	Alus on ametite klassifikaator 2008ap (ISCO-08). IKT-spetsialistid on järgmised isikud: <ul style="list-style-type: none"> • IKT-juhid; • kujundajad ja multimeediadisainerid; • IKT tippspetsialistid; • tarkvara ja rakenduste arendajad ning analüütikud; • elektroonikainsenerid; • IKT-protsesside, -teenuste ja kasutajatoe tehnikud; • telekommunikatsiooni- ja ringhäälingutehnikud; • infotehnoloogia erakoolitajad; • telekommunikatsiooniinsenerid; • IKT-seadmete paigaldajad ja hooldajad; • IKT-lahenduste müügi tippspetsialistid.

Mõiste	Selgitus
Müügitulu	<p>Müügitulu (varem realiseerimise netokäive) on kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Realiseerimise moment on omandiõiguse üleminek ostjale. Müügitulusse arvestatakse ka taara ja pakkematerjali maksumus, samuti komisjoni- ja agendilepingute teenustasud. Finantsvahendusteenuste tegevusalal on müügitulu nende teenuste osutamisest saadud või saadaolev vahendustasu. Siia kuuluvad maksete vastuvõtmine ja ülekandmine, väärtpaberivahendus, kapitalirent, igat liiki kindlustus, laenuandmine ja pandimajade tegevus, inkassatsioon jm.</p> <p>Müügitulu ei sisalda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • põhivara müügitulu; • muud äritulu (oma põhivara likvideerimistulu, trahvi- ja viivisetulu, kasum ostjate ja tarnijate valuutakursi muutustest ja aegunud kreditoorsetest võlgnevustest, aruandeperioodil selgunud eelmiste aastate tulu, saadud annetused jms); • finants- ja erakorralist tulu; • riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud dotatsioone (tegevuskulude sihtfinantseerimine); • käibemaksukohustuslasel käibemaksu; • tootjaettevõttel ja aktsiisilaopidajal aktsiise; • teiste nimel sisse nõutud summasid (komisjoni- ja agendilepingud).
Internetiühendus	<p>Internetiühenduse all peetakse silmas võimalust vajaduse korral saada ühendus internetiga, mitte ühenduslepingu omamist. Internetiühendus võib olla ka mobiiltelefonivõrgu kaudu nutitelefoniga.</p>
Mobiilne internetiühendus	<p>Mobiilse internetiühenduse all peetakse silmas kaasaskantava seadme (sülearvuti, tahvelarvuti, pihuarvuti, nutitelefon jm) abil internetiühendust mobiilsidevõrgu (aga mitte WiFi) kaudu.</p>
Kiireim lepinguline allalaadimiskiirus	<p>Kiireim lepinguline allalaadimiskiirus on see, mida internetiühenduse pakkuja lepingus lubab. Kui ettevõtte kasutab eri internetiühendusi (nt ADSL ja mobiilne sama liiki ühendus eri asukohas), tuleks arvestada kiireimat neist. Üldjuhul on lepinguline allalaadimiskiirus märgitud teenuse tarnija esitatud arvel.</p>
Pilveteenus	<p>Pilveteenused on interneti (sh VPN-ühendus) kaudu pakutavad teenused nt tarkvara kasutamiseks, andmete majutamiseks jne. Tellitud pilveteenust saab kasutada internetti ühendatud arvutitest. Enamiku teenuste kasutajaliides on veebilehitseja, mõnel juhul installeeritakse spetsiaalne kasutajaliides.</p> <p>Pilveteenuste tunnused on järgmised: 1) neid pakutakse teenuseosutajate serveritest; 2) teenuse mahtu saab kergesti muuta (nt kasutajate arvu või salvestusmahtu); 3) tarbija teenindab ennast ise, teenuseosutaja personal ei sekku teenuse igapäevasesse kasutamisse; 4) need on tasulised, nt ettemaksuna, kasutajate arvu või teenuse mahu järgi.</p>

Mõiste	Selgitus
E-arve	Arved võivad olla nii paberil kui ka elektroonsed. Elektronarve (e-arve) on makseinfot sisaldav elektrondokument (e-dokument). E-arveid on kaht tüüpi: 1) automaattöötlust võimaldavad standardstruktuuriga e-arved, mida vahetavad partnerid otse infosüsteemist infosüsteemi või e-arvete vahendajate kaudu (OMNIVA arvekeskus, Opus Capita, Edisoft, Telema, E-arveldaja); 2) elektroonselt saadetud arved, mis ei võimalda automaattöötlust (nt e-kiri, PDF-fail).
E-kaubandus	E-kaubandus tähendab, et siduv toodete või teenuste ostu-müügitellimus sõlmitakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu selleks otstarbeks spetsiaalselt arendatud keskkonnas, kuid maksmine ja kohaletoimetamine ei pruugi toimuda arvutivõrgu kaudu.
Veebipõhine müük	Veebipõhine müük toimub veebisaidilt veebipoe või e-vormi kaudu tehtud tellimuste põhjal. Veebipõhise müügi määratlus ei olene sellest, kust ühendus veebi võetakse. Ka müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) või mobiilsete seadmete rakenduste (äppide) kaudu saadud tellimuste täitmine on veebimüük.
Ressursihaldus-tarkvara	Ettevõtte ressursside haldamiseks mõeldud tarkvara, mis on kättesaadav kõigis ettevõtte struktuuriüksustes (nt finants-, planeerimis-, turundusüksus).
Kliendihaldus-tarkvara	Ettevõtte klientide kohta käiva info haldamiseks (nt kogumine, säilitamine ja selle info analüüsimine turunduslikel eesmärkidel) mõeldud tarkvara.
IKT turvalisus	IKT-turbe alla kuuluvad IKT-süsteemidele andmete ja süsteemi terviklikkuse, autentsuse, käideldavuse ja konfidentsiaalsuse kaitseks rakendatavad meetmed, juhtimine ja toimingud).
Asjade Internet	Asjade internet (IoT) on interneti (eelkõige wifi) vahendusel ühendatud seadmete kogum, mis võimaldab ümbritseva keskkonna seiret, seadmetevahelise teabe edastamist ja protsesside automatiseeritud kaugjuhtimist. Asjade interneti seadmete kogum koosneb omavahel ühendatud TARKADEST seadmetest. „Tark“ tähendab, et seadme algset funktsiooni täiendab sisseehitatud riist- ja tarkvara, mida võib kirjeldada kui andmeedastusmoodulit.
Tehisintellekt	Tehisintellekt (AI – Artificial Intelligence) on tehnoloogiline süsteem, mis suudab jäljendada loomulikku inimintellekti ning mõtlemisvõimet. Tehisintellekt suudab iseseisvalt lahendada ülesandeid, õppida ning võtta vastu otsuseid.

Tabelite selgitused

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
TABEL	A. INTERNETI KASUTAMINE	
A1	Töoga hõivatud isikute arv, kes kasutavad tööülesannete täitmisel internetti (nii püsiühenduse kui ka mobiilse ühenduse kaudu)	<p>Töoga hõivatud isikud on kõik ettevõtte töötajad, olenemata nende töönädala pikkusest: ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; täis- või osaaajatöötajad; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt); ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt); hooajatöötajad, praktikandid ja kodustöötajad; töövõtulepinguga töötavad isikud. Töoga hõivatud isikute hulka ei arvata teiste ettevõtete töötajaid, kes tegutsevad kõnealuses ettevõttes, täites selle tellimusi, samuti pikka aega töölt puuduvaid isikuid (lapsehoolduspuhkusel ja ajateenistuses viibijad jt).</p> <p>Küsimus A1 (rida 101) on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p> <p><i>Kui vastasite 0 küsimusele A1, siis jätkake küsimusega C1.</i></p>
	INTERNETI PÜSIÜHENDUSE KASUTAMINE TÖÖ EESMÄRGIL	
A2	Kas teie ettevõttel on interneti püsiühendus?	<p>Interneti püsiühendus on DSL-tehnoloogia (<i>digital subscriber line</i>) perekond, mis osutab suurt ülekandekiirust nõudvaid teenuseid telefoniliinide kaudu, või mõnd teist tüüpi fikseeritud lairibaühendus, nt ADSL, SDSL, VDSL, fiiberoptika tehnoloogia (FTTP), kaabeltehnoloogia jne.</p> <p><i>Kui vastasite küsimusele A2 eitavalt, siis jätkake küsimusega A4.</i></p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
A3	Kui suur on kiireim lepingujärgne internetist allalaadimiskiirus teie ettevõttes?	<p>Kiirus, mida internetiühenduse pakkuja lepingus lubab. Kui ettevõtte kasutab eri internetiühendusi (nt ADSL ja mobiilne sama liiki ühendus eri asukohas), siis tuleks arvestada kiireimat neist. Üldjuhul on lepinguline allalaadimiskiirus märgitud teenuse tarnija esitatud arvel.</p> <p>5 kiiruste vahemikku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vähem kui 30 Mbit/s • vähemalt 30, kuid vähem kui 100 Mbit/s • vähemalt 100 Mbit/s, kuid vähem kui 500 Mbit/s • vähemalt 500 Mbit/s, kuid vähem kui 1 Gbit/s • vähemalt 1 Gbit/S <p>Küsimus A3 (rida 103) on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>
	MOBIILSE INTERNETI KASUTAMINE TÖÖ EESMÄRGIL	
A4	Hõivatute arv, kellele ettevõtte on soetanud mobiilse seadme (telefoni, internetipulgaga sülearvuti jne), millega saab tööülesandeid täita mobiilset internetiühendust kasutades..	<p>Mobiilse internetiühenduse all peetakse silmas kaasaskantava seadme (sülearvuti, tahvelarvuti, pihuarvuti, nutitelefon jm) abil internetiühendust mobiilsidevõrgu (aga mitte WiFi) kaudu.</p> <p>Ettevõtte pakutav mobiilne internetiühendus tähendab seda, et ettevõtte maksab vähemalt mingi limiidi ulatuses ka ühenduskulude eest.</p>
	VEEBI-KOOSOLEKUD	
A5	Kas teie ettevõtte korraldab veebikoosolekuid (nt Skype, Zoom, Google Meet, MS Teams, WebEx jne kaudu)?	<p>Kui vastasite küsimusele A5 eitavalt, siis jätkake küsimusega A8.</p> <p>Veebikoosolek võib olla sisemine (ettevõttes olevate isikute vahel olenemata sellest, kas nad asuvad kontoris või väljaspool) või väline (ettevõtteväliste isikutega, nt äripartneritega). Veebikoosolekuid saab pidada kas ainult heliga või mõlema, nii video kui ka heliga. Arvesse lähevad veebikoosolekud, mida peetakse spetsiaalsete rakenduste või brauserite kaudu. Veebikoosolekuid võib teha mis tahes paikse seadme, nt lauarvuti, või mis tahes kaasaskantava seadme, sealhulgas nutitelefoni kaudu.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
A6	Kas teie ettevõttel on veebikoosolekute läbiviimiseks IKT-turvalisuse juhiseid, dokumente või tavasid (nt paroolinõue, otsast lõpuni krüptimine)?	<p>Piisab, kui vähemalt üks nendest näidetest on täidetud.</p> <p>Sia kuuluvad kõik juhised interneti kaudu tehtavate kaugkoosolekute turvameetmete kohta (nt koosolekutel seadmete kasutamise juhised, eri koosolekutel eri paroolide kasutamine jne). Sellised juhised võivad viidata näiteks konkreetsetele paroolinõuetele, täielikule krüptimisele, ettevõtte lubatud spetsiifiliste tööriistade kasutamisele, era- või ettevõtte seadmete kasutamisele või muudele turbega seotud juhistele.</p> <p>Juhime tähelepanu sellele, et juhul kui vastasite küsimusele A6 jaatavalt, siis peaks jah-vastus olema ka moodulis D küsimusele D3 (rida 403). Kui ettevõttel on olemas dokumendid, tavad või toimingud IKT turvalisuse tagamiseks ehk D3 vastus on jaatav, ei pea vastus küsimusele A6 olema ilmtingimata jaatav, kui juhised veebikoosolekute eelistamiseks puuduvad.</p>
A7	Kas teie ettevõttel on juhiseid ärireiside asemel veebikoosolekute eelistamiseks?	Küsimusele A7 võib jaatavalt vastata isegi juhul, kui selliseid juhiseid järgitakse ainult mõne ärireisi puhul.
	KAUGJUURDEPÄÄS	

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
A8	<p>Kas vähemalt mõnel ettevõtte töötajatest on kaugjuurdepääs? (arvutite või kaasaskantavate seadmete, näiteks nutitelefoni vahendusel?)</p> <p>a) ettevõtte e-postile</p> <p>b) ettevõtte dokumentidele (nt failid, arvutustabelid, esitlused, diagrammid, fotod)</p> <p>c) ettevõtte ärirakendustele või tarkvarale (nt juurdepääs raamatupidamisele, müügile, tellimustele, CRM-ile).</p>	<p>a) Kui ettevõtte ametlik e-posti süsteem on näiteks Gmail (või muu), millele pääseb ligi kõikjal, siis tuleb küsimusele A8a vastata „Jah“.</p> <p>b) Arvesse ei lähe juurdepääs dokumentidele (nt failid, arvutustabelid, esitlused, diagrammid, fotod) e-postkasti kaudu.</p> <p>c) Arvesse ei lähe sisekommunikatsiooniks kasutatavad rakendused, nt Skype, Teams.</p> <p>Kui vastasite eitavalt kõigile A8 vastusevariantidele, siis jätkake küsimusega B1. Kui vastasite küsimuse A8 vastusevariandile a) jaatavalt, siis jätkake küsimusega A9.</p> <p>Kui vastasite küsimuse A8 vastusevariandile b) või c) jaatavalt, siis jätkake küsimusega A10.</p> <p>Kui vastasite vähemalt ühele küsimuse A8 vastusevariandile jaatavalt, siis jätkake küsimusega A11.</p>
A9	<p>Kui paljudel töötajatel on kaugjuurdepääs ettevõtte e-posti süsteemile?</p>	<p>Mõeldud on juurdepääsu arvutite või kaasaskantavate seadmete, näiteks nutitelefoni kaudu.</p> <p>Siia tuleks märkida nende töötajate arv, kellel on kaugjuurdepääs ettevõtte e-posti süsteemile, olenemata sellest, kas või kui sageli nad seda juurdepääsu kasutavad.</p>
A10	<p>Kui paljudel töötajatel on kaugjuurdepääs ettevõtte dokumentidele, ärirakendustele või tarkvarale (nt failidele, arvutustabelitele, esitlustele, graafikutele, fotodele, juurdepääs raamatupidamisele, müükidele, tellimustele, CRM-ile)?</p>	<p>Mõeldud on juurdepääsu arvutite või kaasaskantavate seadmete, näiteks nutitelefoni kaudu.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
A11	Kas teie ettevõttel on kaugjuurdepääsu jaoks IKT turvalisuse juhiseid, dokumente või tavaid?	<p>Mõeldud on nt nõuet teha parooliga turvatud kaugkoosolekuid, avaliku WiFi kasutamise keelamist tööl, VPN-i kasutamist, andmete privaatsust puudutavaid nõudeid.</p> <p>Juhime tähelepanu sellele, et juhul kui vastasite küsimusele A11 jaatavalt, peaks jah-vastus olema ka moodulis D küsimusele D3 (rida 403). Kui ettevõttel on olemas dokumendid, tavad või toimingud IKT turvalisuse tagamiseks ehk D3 vastus on jaatav, ei pea vastus küsimusele A11 olema ilmtingimata jaatav, kui juhised kaugjuurdepääsu kohta puuduvad.</p>
TABEL	B. E-KAUBANDUS	<p>E-kaubandus tähendab, et toodete või teenuste siduv ostu-müügitehing sõlmitakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu selleks otstarbeks spetsiaalselt arendatud keskkonnas, kuid maksmine ja kohaletoometamine ei pruugi toimuda arvutivõrgu kaudu.</p> <p>E-kaubandus toimub veebipõhiselt või automaatse andmevahetuse EDI kaudu.</p> <p>Veebipõhine müük tähendab, et tellimus on tehtud veebisaidil veebipoe või e-vormi kaudu. Veebipõhise müügi määratlus ei olene sellest, kust ühendus veebi võetakse. Veebimüük on ka müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) või mobiilsete seadmete rakenduste (äppide) kaudu saadud tellimuste täitmine.</p> <p>E-kirjana saabunud tellimuse täitmine veebimüügina arvesse ei lähe.</p> <p>E-kaubandus eeldab tellimusinfo edastamist interneti või mõne omavõrgu, nt suhtevõrgu (<i>extranet</i>) kaudu. E-kaubanduse ülevaade on kogu kalendriaasta, mitte ühe hetke kohta. Ka pileti, hotellikoha jne reserveerimist käsitletakse tellimusena. Kui püsikorralduse alusel makstakse elektri, side, digi-TV jne eest ning tellimus on kunagi tehtud teenuse osutaja veebilehel ja lepingut või tellimust uuendatakse automaatselt igal aastal (või muu perioodi järel), siis võib seda käsitleda veebipõhise müügina.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
B1	<p>Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal tellimusi vastu</p> <p>a) ettevõtte veebilehe või äpi kaudu (siia kuulub ka extranet)</p> <p>b) e-kaubandusturu veebilehtede kaudu, nt Alibaba.com, Amazon, Booking.com, eBay, Mts, ThomasNet jne.</p>	<p>Kui vastasite eitavalt mõlemale küsimusele, nii B1a-le kui ka B1b-le, siis jätkake küsimusega B7.</p> <p>E-kaubandusturu veebilehed on need veebilehed, mida kasutavad kaupade või teenuste müügiks MITU ettevõtet.</p> <p>Küsimus B1 (rida 201a ja 201b) on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>
B2a)	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal veebipõhisest müügist	<p>Palume vastata kas B2a-le või B2b-le või mõlemale.</p> <p>Müügitulu on kõikide nii põhi- kui ka kõrval tegevusena valmistatud toodete, osutatud teenuste ja edasimüügiks soetatud kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise ja arvestatakse tekkepõhiselt. Müügitulusse arvestatakse ka taara ja pakkematerjali maksumus, samuti komisjoni- ja agendilepingute teenustasud ning renditasud. Müügitulu ei sisalda põhivara müügitulu, muud äritulu, finants- ega erakorralist tulu, riigi- ega kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud dotatsioone, teiste nimel sisse nõutud summasid (komisjoni- ja agendilepingud).</p> <p>Kui küsimuses B2a nõutud hinnangut ei ole võimalik anda, siis vastake ainult B2b-le.</p> <p>Juhime tähelepanu sellele, et juhul kui teie ettevõttel on müük ka EDI-kanalite kaudu, siis ridade R 202_B ja 208_B summa ei saa olla suurem kui 100%.</p>
B2b)	Palun hinnake, mitu protsenti KOGU MÜÜGITULUST andsid eelmisel aastal veebipõhisel tellimused	
B3	<p>Palun hinnake mitu protsenti VEEBIMÜÜGIST andsid eelmisel aastal tellimused</p> <p>a) ettevõtte veebilehe või äpi kaudu (kaasa arvatud extranet)</p> <p>b) e-kaubandusturu veebilehtede kaudu, nt Alibaba.com, Amazon, Booking.com, eBay, Mts, ThomasNet jne</p>	<p>Sisestage numbrid ridadele a ja b ilma protsendimärgita (%).</p> <p>Kokku peavad need read olema 100%.</p> <p>E-kaubandusturu veebilehed on need veebilehed, mida kasutavad kaupade või teenuste müügiks MITU ettevõtet.</p> <p>Küsimus B3 (rida 203a ja 203b) on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
B4	<p>Palun hinnake, mitu protsenti VEEBIMÜÜGIST andsid eelmisel aastal tellimused järgmistelt klientidelt)</p> <p>a) eraisikutelt (B2C ehk Business to Customer)</p> <p>b) ettevõtetelt (B2B ehk Business to Business) ja avalikult sektorilt (B2G ehk Business to Government)</p>	<p>Hinnangu andmisel võtke aluseks väärtus, mille esitasite küsimuse B2 juures.</p> <p>Kokku peavad need read olema 100%.</p>
B5	<p>Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal veebilehe või äppide kaudu vastu tellimusi klientidelt järgmistest geograafilistest piirkondadest?</p> <p>a) Eesti</p> <p>b) Euroopa Liidu liikmesriigid (v.a Eesti)</p> <p>c) muu maailm</p>	<p>Euroopa Liidu liikmesriigid (v.a Eesti) on Austria, Belgia, Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi, Ungari.</p> <p>Ühendkuningriik lahkus Euroopa Liidust 31.01.2020.</p>
B6	<p>Palun hinnake, mitu protsenti veebilehe või äppide kaudu laekunud tellimuste müügitulust andsid eelmisel aastal klientide tellimused järgmistest geograafilistest piirkondadest:</p> <p>a) Eesti</p> <p>b) Euroopa Liidu liikmesriigid (v.a Eesti)</p> <p>c) Muu maailm</p>	<p>Kokku peavad need read olema 100%.</p>
MÜÜK EDI KANALITE KAUDU		

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
B7	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal vastu tellimusi EDI-kanalite kaudu?	<p>EDI ostutellimus on e-sõnum, mis on masinloetav ja liigub automaatselt tellija tarkvarasüsteemist tema kaubanduspartneri majandustarkvarasüsteemi.</p> <p>MÜÜK EDI-KANALITE kaudu tähendab tellimuste info saamist automaattöötlust võimaldavas kokkulepitud vormingus (nt EDIFACT, UBL, XML), kirjutamata tellimusi käsitsi.</p> <p>EDI-müügiks ei peeta tehinguid, mille tellimused võetakse vastu müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) kaudu või käsitsi kirjutatud e-kirjade teel.</p> <p>Kui vastasite küsimusele B7 eitavalt, siis jätkake küsimusega C1.</p> <p>Küsimus B7 (rida 207) on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>
B8a	Palun hinnake, mitu eurot müügitulu saadi eelmisel aastal EDI-kanalite kaudu esitatud tellimustest.	<p>Palun vastata kas B8a-le või B8b-le või mõlemale.</p> <p><i>Kokku peavad need read olema 100%.</i></p>
B8b	Palun hinnake, mitu protsenti KOGU MÜÜGITULUST andsid eelmisel aastal tellimused EDI kanalite kaudu.	<p><i>Palun jälgige, et kui ettevõttel oli ka veebimüük, siis küsimuste B2b ja B8b summa ei saa olla suurem kui 100%.</i></p>
TABEL	C. IKT SPETSIALISTID JA IT-ALASED OSKUSED	

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
C1	Kas teie ettevõttes töötab IKT-spetsialiste?	<p>IKT-spetsialistid on töötajad, kelle põhitöö on seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga, nt arendavad, administreerivad ja käitlevad IT-süsteeme või -rakendusi.</p> <p>IKT-spetsialistid on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IKT-juhid • IKT tippspetsialistid • elektroonikainsenerid • telekommunikatsiooniinsenerid • kujundajad ja multimeediadisainerid • IKT-protsesside, -teenuste ja kasutajatoe tehnikud • infotehnoloogia erakoolitajad • tarkvara- ja rakenduste arendajad ning analüütikud • telekommunikatsiooni- ja ringhäälingutehnikud • IKT-lahenduste müügi tippspetsialistid • IKT-seadmete paigaldajad ja hooldajad <p>Arvesse ei lähe need IKT-spetsialistid, kes osutavad IKT-spetsialistina teenuseid teise(te) ettevõtte(te) nimel ja on kas teise(te) ettevõtte(te) töötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad (allhange).</p>
C2	Kas teie ettevõtte viis läbi eelmisel aastal koolitusi IKT oskuste arendamiseks oma töötajatele? a) IKT-spetsialistidele b) teistele töötajatele	<p>Arvesse lähevad nii ettevõttesisesed kui ka -välised IT-koolitused.</p> <p>a) Vastake „Ei“ ka juhul, kui ettevõttes ei töötanud 2021. aastal IKT-spetsialiste.</p>
C3	Kas teie ettevõtte värvas eelmisel aastal või üritas värvata IKT-spetsialiste?	Kui vastasite küsimusele C3 eitavalt, siis jätkake küsimusega C6.
C4	Kas teie ettevõttes oli eelmisel aastal vabu IKT-spetsialistidele mõeldud töökohti, kuhu oli raske töötajaid leida?	Kui vastasite küsimusele C4 eitavalt, siis jätkake küsimusega C6.

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
C5	Kas teie ettevõttel oli eelmisel aastal allpool loetletud raskuseid IKT-spetsialistide värbamisel? a) vähe kandidaate b) kandidaatidel ei olnud asjakohast IKT-kvalifikatsiooni c) kandidaatidel ei olnud asjakohast töökogemust d) kandidaadid soovisid suuremat palka	
C6	Kes täitis teie ettevõttes eelmise aastal IKT alaseid ülesandeid? a) oma töötajad (k.a. ema- ja tütaretevõtte töötajad) b) väline teenuseosutaja	Mõeldud on IT-infrastruktuuri hooldust, kontoritarkvara tuge, äritarkvara arendust ja tuge, veebilahenduste arendust ja tuge, turvalisust ja andmekaitset. Ema- ja tütaretevõtted ei lähe siin arvesse välise teenuseosutajana.
		<i>Kui vastasite 0 küsimusele A1, siis jätkake küsimusega E1.</i>
TABEL	D. IKT TURVALISUS	

D1	<p>Kas teie ettevõtte kasutab mõnda järgmistest IKT turvalisuse meetmetest?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) paroolid on tugevalt autenditud, sh mitmeastmeline autentimine, kasutatakse vähemalt 8 tähemärki eri sümbolitega, parooli muudetakse perioodiliselt. b) ettevõtte rakendab kasutaja tuvastamiseks ja autentimiseks biomeetrilisi meetodeid (nt tuvastus sõrmejälgedele, häälale, näo järgi). c) ettevõtte rakendab kasutaja tuvastamiseks topelt autentimist. d) krüpteeritakse andmeid, dokumente või e-kirju. e) andmed varundatakse eraldi asukohta, näiteks välisele andmekandjale, mis ei ole seotud originaalandmeid sisaldava arvutiga, andmete varundamine pilve f) kontrollitakse ja hallatakse juurdepääsu ettevõtte sisevõrgule ja seadmetele g) VPN virtuaalne privaatvõrk, mis võimaldab turvalist kaugligipääsu ettevõtte sisevõrgule h) IKT turvalisuse seiresüsteem, mis võimaldab tuvastada ettevõtte sisevõrgus ja seadmetes kahtlast tegevust ja hoiatab sellest ettevõtet. i) kopeeritakse logifaile, et tagantjärele turvajuhtumeid analüüsida j) tehakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia riskianalüüsi, st hinnatakse perioodiliselt tõenäosust ja IKT turvaintsidentide tagajärgi. k) IKT turvatestid (nt testitakse sissetungi / rünnet, turvahoiatussüsteemi, 	<p>IKT-turbe alla kuuluvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) süsteemidele andmete ja süsteemi terviklikkuse, autentsuse, käideldavuse ja konfidentsiaalsuse kaitseks rakendatavad meetmed, juhtimine ja toimingud.</p> <ul style="list-style-type: none"> b) Arvesse ei lähe meetmete kasutamine IKT-välistel eesmärkidel, nt riistvara kaitsmiseks (nt juurdepääs ettevõtte ruumidele). c) Vähemalt kahe autentimismehhanismi kombinatsioon, nt kombinatsioon parool + süsteemi kaudu saadud kood; nutitelefoniga kaudu saadud kood + sõrmejalg; jne. e) Siia alla kuulub ka salvestamine eraldiseisvale kettale või mäluvarustusele, samuti andmete varundamine pilves (ettevõtted, kes ostavad pilvandmetöötluse teenuseid). f) Kehtestatud on reeglid, mis määravad kindlaks kasutajate juurdepääsuõigused. h) Süsteemi ei kuulu viirusetõrjetarkvara üksikus arvutis. Siia kuuluvad IKT-vahenditesse sissetungimise tuvastamise meetodid, nagu järgmise põlvkonna sissetungimise ennetamise süsteem (NGIPS), järgmise põlvkonna tulemüür (NGFW) või sissetungi tuvastamise süsteem (IDS).
----	--	---

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
	vaadatakse läbi turvameetmed, testitakse back-up süsteeme).	
D2	<p>Kas teie ettevõtte töötajad on teadlikud, et ettevõtte IKT turvalisusega seotud kohustusi tuleb täita järgmistel viisidel?</p> <p>a) osaleda vabatahtlikul koolitusel või tutvuda ettevõttesisesega teabega (nt intranetis).</p> <p>b) osaleda kohustuslike koolitustel või tutvuda kohustuslike materjalidega.</p> <p>c) lepinguga. (näiteks töölepinguga)</p>	<p>Küsimuse eesmärk on saada teavet selle kohta, mis meetodeid ettevõtte kasutavad, et suurendada oma töötajate teadlikkust IKT turvalisusest.</p> <p>Töötajaid võib teavitada ja siduda nendega infoturbelepingu.</p> <p>Tavaliselt kaasneb sellega näiteks teabematerjalidega tutvumine või koolitusel osalemine.</p> <p>Küsimus hõlmab kõiki ettevõtte töötajaid, mitte ainult IKT valdkonna töötajaid.</p>
D3	<p>Kas teie ettevõttel on olemas dokument(id), tavad või toimingud IKT turvalisuse tagamiseks?</p>	<p>Kui vastasite küsimusele D3 eitavalt, siis jätkake küsimusega D5.</p> <p>Küsimus D3 ning küsimused A6 ja A11 on omavahel seotud. Küsimus D3 hõlmab nii küsimust A6, mis puudutab juhiseid töötajate interneti kaudu tehtavate kaugkoosolekute turvameetmete kohta, kui ka küsimust A11, mis puudutab juhiseid kaugjuurdepääsu turvameetmete kohta. Seetõttu: kui vastus küsimusele A6 on jaatav (A6 = Jah), tuleb küsimuse D3 vastuseks märkida „Jah“. Jaatav vastus D3-le (D3 = Jah) aga ei tähenda alati, et A6 vastus peaks olema „Jah“.</p> <p>Kui vastus küsimusele A11 on jaatav (A11 = Jah), tuleb küsimuse D3 vastuseks märkida „Jah“. Jaatav vastus D3-le (D3 = Jah) aga ei tähenda alati, et A11 vastus peaks olema „Jah“.</p>
D4	<p>Millal kehtestati või viimati muudeti teie ettevõtte IKT turvalisuse hindamise dokumente, tavaid või toiminguid?</p> <p>a) Viimsae 12 kuu jooksul</p> <p>b) 12 kuni 24 kuud tagasi</p> <p>c) Rohkem kui 24 kuud tagasi</p>	<p>IKT turvalisuse ja andmete konfidentsiaalsuse dokumendid hõlmavad töötajate info- ja sidetehnoloogia kasutamise koolitusi, IKT turvameetmeid, info- ja sidetehnoloogia hindamist jne.</p> <p>Dokumendid võivad olla paberil või elektroonilised.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
D5	<p>Kas teie ettevõtte puutus eelmisel aastal vähemalt ühel korral kokku alljärgnevate IKT turvaintsidentidega?</p> <p>a) IKT-teenused polnud kättesaadavad riist- või tarkvara rikete tõttu</p> <p>b) IKT-teenused polnud kättesaadavad väljastpoolt tulnud rünnaku tõttu, nt. teenusetõkestus rünnakud, lunavara rünnakud</p> <p>c) andmete hävimine või rikkumine riist- või tarkvara rikete tõttu</p> <p>d) andmete hävimine või rikkumine pahatahtliku tarkvara nakatamise või volitamata sissetungi tõttu</p> <p>e) konfidentsiaalsete andmete leke (nt sissetungimise, pharming'u, andmepüügirünnakute, oma töötajate tahtliku tegevuse tõttu)</p> <p>f) konfidentsiaalsete andmete avalikustamine oma töötajate tahtmatu tegevuse tõttu</p>	<p>b) Tüüpiline näide on hajutatud teenuse keelamise (DDoS) rünnak, mis üritab muuta infosüsteemi ressursi kasutajatele kättesaamatuks.</p> <p>c) Tahtmatu juhtum võib olla serveri või kõvaketta kokkujooksmine riistvaratõrgete tõttu või serveri kokkujooksmine tarkvaratõrgete tõttu, nt ekslikud värskendused.</p> <p>d) Sissetungimise vahendid võivad olla mitteametliku teabevahetuse jälgimine osapoolte teadmata, viirused, kahjurvara (<i>worms</i>) jne.</p> <p>e) Andmepüük (<i>phishing attack</i>) on kuritegelik pettuslik katse hankida tundlikku teavet, nagu kasutajanimed, paroolid ja krediitkaardiandmed, maskeerides end elektroonilises suhtluses usaldusväärse üksusena. <i>Pharming</i> tähendab rünnakut veebisaidi liikluse ümbersuunamiseks teisele võltsveebisaidile, et hankida tundlikku teavet.</p>
D6	<p>Kes täidab teie ettevõttes IKT turvalisusega seotud ülesandeid (nt turvalisuse testimine, IKT turvalisuse koolitus, IKT turvaintsidentide lahendamine)?</p> <p>a) oma ettevõtte töötajad (sh töötajad ema- või tütarettevõttes)</p> <p>b) väline teenusepakkuja</p>	<p>Arvesse ei lähe tarkvarapakettide uuendused.</p> <p>Võib vastata „Ei“ mõlemale vastusevariandile juhul, kui ettevõttel ei olnud ühtegi IKT-turbega seotud tegevust.</p> <p>Samuti on võimalik mõlemale vastata „Jah“ juhul, kui tegevust teevad nii oma töötajad kui ka välised teenuseosutajad.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
D7	Kas teie ettevõttel on IKT turvaintsidentide kindlustus?	
Tabel	E. Robotika	
E1	Kas teie ettevõtte kasutab järgmisi roboteid: a) tööstusroboteid b) teenindusroboteid	Tööstusrobot on tööstusautomaatikas kasutatav manipulaator ehk mehaanilise käega masin, mis on automaats juhitud ja ümberprogrammeeritav ning mis võib olla kohakindel või mobiilne. Automaatsjuhtimisega tööpink ega tarkvararobot ei ole tööstusrobot. Teenindusrobot on teatud autonoomiaga masin, mis on enamasti mobiilne ja suudab tuvastada keskkonda, et töötada muutlikes ja keerulistes oludes. Siia ei kuulu tarkvararobotid. Kui vastasite küsimuse E1 mõlemale vastusevariandile, a-le ja b-le eitavalt, siis jätkake küsimusega F1.
E2	Palun märkige, kas teie ettevõttes robotite kasutamise otsust mõjutasid järgmised põhjused: a) kõrge tööjõukulu b) raskused töötajate värbamisel c) tööohutuse tõstmiseks d) protsesside ja / või toodetud kaupade ja teenuste täpsuse tõstmiseks või standardiseeritud kvaliteedi tagamiseks e) ettevõtte kaupade või teenuste valiku laiendamiseks f) valitsuse poolt kehtestatud maksusoodustused	Nimetatud põhjuste loetelu ei ole ammendav (loetletud on vaid olulisemad), seetõttu on aktsepteeritav vastus „Ei“ kõigile loetletud põhjustele.
Tabel	F. IKT ja keskkond	

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
F1	<p>Kas teie ettevõttes on juhiseid, hea tava või meetmeid, et vähendada:</p> <p>a) trükkimiseks ja kopeerimiseks kasutatud paberi kogust</p> <p>b) IKT-seadmete energiatarbimist</p>	<p>Küsimuse eesmärk on välja selgitada, kas ettevõtted rakendavad meetmeid, mis peaksid vähendama nende keskkonnajalajälge ettevõttes printimiseks või paljundamiseks kasutatava paberi hulga piiramise või IKT-seadmete energiatarbimise optimeerimise kaudu.</p>
F2	<p>Kas teie ettevõtte arvestab IKT-teenuste või IKT-seadmete valimisel nende keskkonnamõju (nt energiatarbimist, kestvust ja parandatavust, taaskasutatavust jne)?</p>	<p>Näiteid keskkonnamõjude kohta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • masinad, mis on peamiselt valmistatud kergesti taaskasutatavast ja sageli taaskasutatavast metallist (alumiinium) ja klaasist, mitte plastist • tagasisivõtoprogramm, milles saab vanu tooteid ringlusse võtta uute toodete ostmiseks • tooted, mis on valmistatud täielikult puhta energiaga • ühevärvilise plasti (musta) kasutamine seadmete plastikomponentideks, mis teeb plasti asendamise, parandamise ja taaskasutamise palju lihtsamaks kui mitmevärviliste sülearvutite puhul • pakkuda kasutajatele akude parandamiseks võimalust alla laadida tasuta püsivaravärskendusi, selle asemel et akusid välja vahetada • kergesti parandatavad ja jätkusuutlikud teenused ja seadmed (nt Delli sülearvuti on ehitatud nii, et saab vahetada akut, puutepladinuppe, kuvarit ja klaviatuuri ning täiendada RAM-i ja pooljuhtketast (SSD); ASUSe Chromebookil on modulaarsed komponendid, mis tähendab, et need sülearvutid on loodud vanade osade kiireks vahetamiseks uute vastu. ZenBookil on ka lihtne juurdepääs komponentidele ning aku vahetamine on samuti väga kiire ja lihtne) jne

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
F3	<p>Mida teeb teie ettevõtte IKT-seadmetega (nt arvutid, monitorid, mobiiltelefonid), kui neid enam ei kasutata?</p> <p>a) utiliseeritakse elektrooniliste jäätmete kogumisel / ringlussevõtul (sh jätmise utiliseerimisele)</p> <p>b) IKT-seadmeid hoitakse ettevõttes (nt kasutamiseks varuosadena, tundliku teabe avaldamise hirm)</p> <p>c) müüakse, tagastatakse liisinguettevõttele või annetatakse</p>	<p>c) Arvesse läheb ka see, kui antakse ettevõtte töötajatele isiklikuks otstarbeks.</p>
Tabel	<p>G. KÜSIMUSTIKU TÄITMISEKS KULUNUD AEG</p>	
	<p>Hinnake palun, kui palju aega küsimustiku täitmiseks, kaasa arvatud juhendiga tutvumiseks, andmete kogumiseks ja ettevalmistamiseks kulus. Märkige kõigi töötajate aeg kokku:</p> <p>Tundi</p> <p>minutit</p>	